

Voorwoord

In 2017 maakten vijftig mensen uit onze omgeving de keuze om de laatste fase van hun leven in ons hospice door te brengen. Niet eerder hadden we een zo hoge bezettingsgraad: 88%. We zijn dankbaar dat we voor deze mensen, hun familieleden en vrienden van betekenis hebben kunnen zijn in een moeilijke periode in hun leven. De geweldige steun van vrijwilligers, verpleegkundigen en coördinatoren is daarvoor onmisbaar. De inzet van de vaste groep huisartsen maakt de ondersteuning compleet.

Met dit jaarverslag blikken we verder terug op het jaar 2017. Liefdevolle zorg en aandacht voor de gastbewoners in hun laatste levensfase is het doel van het hospice. De waarderingen die wij daarvoor ontmoeten stimuleren en steunen ons. De giften en donaties die we hebben mogen ontvangen

maken het mogelijk ons werk uit te voeren. We zijn alle gulle gevers daarvoor heel dankbaar.

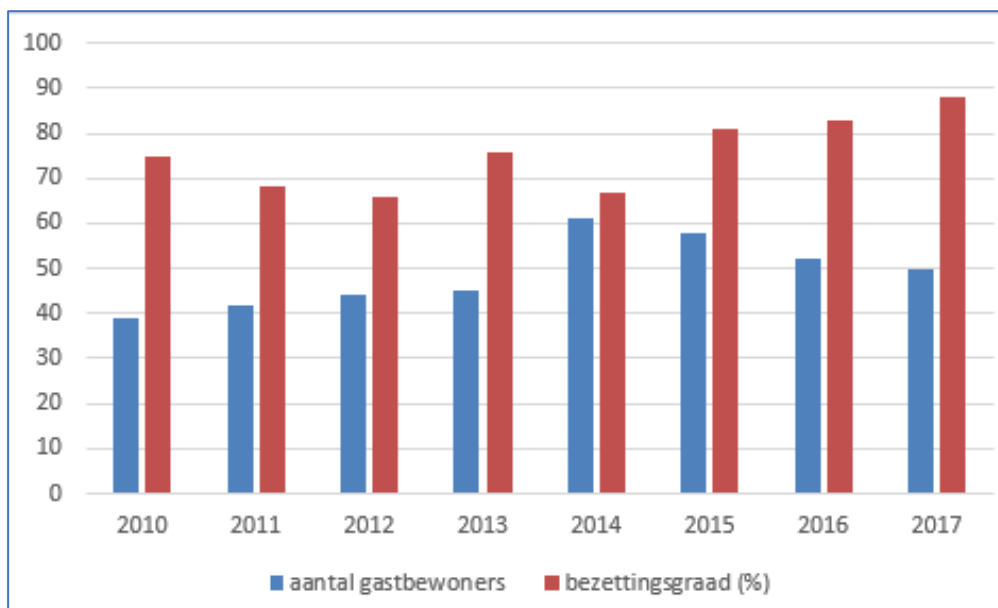
Ik wens u veel leesplezier.

Namens het bestuur, Corrie Noom, voorzitter

Gastbewoners

In 2017 ontving De Schelp 50 gastbewoners, waarvan 32 vrouwen en 18 mannen. De oudste mannelijke gastbewoner was 95, de jongste 66 jaar. De oudste vrouwelijke gastbewoner telde de leeftijd van 91, de jongste 47 jaar. Het kortste verblijf duurde 1 dag en het langste 131 dagen. De bezettingsgraad was 88% en de gemiddelde verblijfsduur bedroeg 25 dagen.

Voor verdere informatie verwijzen wij graag naar onderstaande grafiek en de tabel kengetallen op de laatste pagina van dit jaarverslag.

**Overzicht
gastbewoners
2010 - 2017**

Herinneringsbijeenkomsten

Wij herdachten samen met familieleden de overleden gastbewoners in ons hospice. In het voorjaar met als thema “Koesteren wat ooit was” met muzikale omlijsting door pianist Ruud Luttikhuisen en zangeres Inez Hafkamp (zorgvrijwilliger). En in het najaar het thema “De kringloop van het leven” met pianist Serge Makarchev. Jet Rademaker, spiritueel verzorger, presenteerde beide keren de overdenking.

Beide avonden werden bijgewoond door naasten die hun geliefde herdachten door een kaars aan te steken en een roos in de vaas te plaatsen. Voor gastbewoners waar geen familie voor aanwezig kon zijn, namen de vrijwilligers dit over.

De Zorg

Medische Zorg

Tijdens hun verblijf in De Schelp ontvangen de gastbewoners de medische zorg in principe via hun eigen huisarts. Mocht dit niet mogelijk zijn, bijvoorbeeld als de praktijk te ver weg ligt van het hospice, dan is er altijd een vaste groep van huisartsen, die beurtelings de zorg op zich neemt. Voor deze groep en voor de coördinatoren en verpleegkundigen wordt af en toe een bijeenkomst georganiseerd waarvoor ook altijd een gastspreker wordt uitgenodigd. In 2017 vond deze bijeenkomst plaats in april. Gastspreker was Josee Netten, onderzoeker en beleidsadviseur van het COGIS/ARQ kenniscentrum “Gevolgen van vervolging oorlog en geweld”. Zij verzorgde een lezing met discussie over de impact die traumatische gebeurtenissen tijdens het leven kunnen hebben in de palliatieve terminale fase.

Verpleegkundige zorg

Een vast team van verpleegkundigen van Eveen is verantwoordelijk voor de verpleegkundige zorg in De Schelp. In 2017 hebben Lujzika Szanto en Frédérique Furnée ons verlaten om elders een functie te aanvaarden. Er is adequate vervanging gevonden zodat het team aan het eind van het jaar weer uit 7 verpleegkundigen bestond.

Het digitale registratiesysteem van Eveen is in de loop van 2017 ook in gebruik genomen voor de gastbewoners van De Schelp.

Spirituele zorg

In De Schelp zijn twee daarvoor opgeleide vrijwilligers werkzaam. Zij gaan bij de gastbewoners langs om te inventariseren of er behoefte bestaat aan spirituele ondersteuning. Ook familie kan een beroep op deze vrijwilligers doen. Uiteraard kan een gastbewoner ook een beroep doen op geestelijke zorg van buiten De Schelp of deze continueren, indien er al contacten bestonden voor opname.

De spirituele zorgvrijwilligers verzorgen een aantal keer per jaar de overdenking bij de herinneringsbijeenkomsten voor nabestaanden van overleden gastbewoners. Verder bieden ze ondersteuning aan andere vrijwilligers, als dit gewenst is.

Vrijwilligers

Wij verkeren nog steeds in de gelukkige omstandigheid dat wij voldoende vrijwilligers hebben. Eind van het jaar waren er 81 zorgvrijwilligers werkzaam en 14 vrijwilligers voor de andere taken. De zorgvrijwilligers verzorgen de gastbewoners en hun naasten. Zij zijn gastvrouw/gastheer, helpen bij de praktische verzorging en voeren lichte huishoudelijke werkzaamheden uit. Eens in de twee maanden vindt een werkoverleg plaats onder leiding van de coördinatoren.

De andere vrijwilligers verzorgen administratie, ICT, bibliotheek, huishouden, klein onderhoud/reparaties en tuin. Verder zijn wij erg blij met de beschikbaarheid van Jan de Vries als vrijwilliger en adviseur op het gebied van brandpreventie.

Vaste werkgroepen zijn: huis, tuin, herinneringsbijeenkomsten, digitaal rooster, geneesmiddelen, open dag en evenementen.

De coördinatoren leidden nieuwe zorgvrijwilligers op. In het voorjaar was dit een groep van zes en in het najaar een groep van negen vrijwilligers. Ze hebben allen het certificaat behaald en draaien al weer geruime tijd mee als zorgvrijwilliger.

De nieuwsbrief voor hospicemedewerkers - de "Flessenpost"- verscheen in 2017 10 maal.

Intervisie

40 zorgvrijwilligers hebben deelgenomen aan twee intervisie groepen van 20 personen. Tijdens deze bijeenkomsten worden aan de hand van casuïstiek thema's besproken, waarbij het gedrag van de vrijwilliger in een bepaalde situatie op de voorgrond staat. Op die manier leert men situaties en vraagstukken vanuit verschillende gezichtspunten te benaderen.

Scholing

De VPTZ organiseerde voor ons op 27 en 28 februari 2017 de training "Waarden en normen" en op 11 en 12 december 2017 de training "Reflectie". Hieraan werd in beide gevallen door 16 zorgvrijwilligers deelgenomen. De trainingen vonden plaats in Heiloo en voorzien in een duidelijke behoefte. Door het uitwisselen van ervaringen en het aanleren van nieuwe vaardigheden raakt men nog beter toegerust voor het werk in De Schelp.

Op 14 en 30 maart 2017 waren er bewustwordingsavonden voor vrijwilligers en verpleegkundigen in het kader van het project STEM (Sterven Op je eigen Manier). De kern van STEM is het actief nadenken over je eigen houding ten opzichte van een stervende waardoor het contact met die stervende wordt verbeterd. Inleven in de levensstijl van de stervende is hierbij cruciaal.

Overige activiteiten

Tijdens de nieuwjaarsbijeenkomst in januari 2017 hebben we gezamenlijk afgetrapt in het Creatief Pakhuis in Zaandijk. Ruim zestig vrijwilligers kwamen daar samen en deden mee aan een Quiz over het jaar 2016. Met een prachtig uitzicht over de Zaanse Schans konden de vrijwilligers en verpleegkundigen daarna nog gezellig met elkaar bijpraten onder het genot van een hapje en een drankje.

Op 28 oktober 2017 vond het jaarlijkse uitje plaats. Dit jaar gingen we naar de Kruisberg in Heemskerk en maakten onder begeleiding van een boswachter een wandeltocht in het bos. Het uitje werd afgesloten met een stampottenbuffet. Het was een geslaagde middag en avond waar veel vrijwilligers aan deelnamen. Ook deden wij dit jaar weer mee aan de Dam tot Dam wandeltocht op 16 september. Gehuld in polo's van De Schelp deden er vijf vrijwilligers mee.

Coördinatoren

Gerda van Oosten en Anita Gaal als zijn als coördinatoren verantwoordelijk voor de dagelijkse gang van zaken in ons hospice. Zij zijn al vele jaren bij ons werkzaam en dragen daarmee in belangrijke mate bij aan de continuïteit. Tot hun taken behoren het verzorgen van de intake bij nieuwe aanmeldingen, het ontvangen van de gastbewoners en het overleg met de familie en andere naasten. Daarnaast bezoeken zij de mensen die te kennen geven de laatste fase van hun leven in het hospice te willen doorbrennen. Ook organiseren de coördinatoren de scholing voor de vrijwilligers, geven voorlichting en onderhouden de contacten met de verpleegkundigen en huisartsen. Op verzoek geven zij presentaties over het hospice, onder andere voor studenten van het ROC. Met de vrijwilligers hebben de coördinatoren op geregelde tijden werkoverleg en ze nemen deel aan intervisiebijeenkomsten. Jaarlijks vindt er met elke vrijwilliger een voortgangsgesprek plaats. De coördinatoren wonen de vergaderingen van het bestuur bij, maken het jaarplan en bereiden de jaarlijkse beleidsmiddag voor.

In de regio nemen de coördinatoren deel aan de overleggen van het “Netwerk palliatieve zorg Zaanstreek-Waterland” en landelijke bijeenkomsten van de koepelorganisatie voor Vrijwillige Palliatieve en Terminale Zorg (VPTZ).

In het weekend zijn er hulpcoördinatoren die het werk van de coördinatoren waarnemen. Zij zorgen ook voor vervanging bij ziekte en vakantie van de coördinatoren.

Bestuur

In 2017 bestond het bestuur uit:

Corrie Noom	–	voorzitter
Klaas Tuijn	–	penningmeester
Jack Groesbeek	–	secretaris
Frits Boom	–	lid, tweede secretaris, ict, huis en tuin
Henk Baatenburg de Jong	–	lid, medische en zorginhoudelijke zaken
Ellen Vermeulen	–	lid, interieur

Het bestuur wordt secretariael ondersteund door Marieke Pot.

Wegens drukke werkzaamheden heeft Ellen Vermeulen per 31 december 2017 het bestuur verlaten. Wij danken haar voor haar inzet voor het hospice. Per 1 januari 2018 heeft Betty van Nieuwenhuizen haar plaats ingenomen. Zij is werkzaam als lid van het college van bestuur van OVO Zaanstad. De leden van het bestuur brengen verschillende kennis en ervaringen mee, die van belang zijn voor het hospice. Van alle bestuursleden wordt daarnaast algemeen-bestuurlijke ervaring gevraagd.

In 2017 vonden er zes bestuursvergaderingen plaats. Voorts werd in april weer een beleidsmiddag met de coördinatoren georganiseerd. De staat van onderhoud van het pand van De Schelp en mogelijke maatregelen voor energiebesparing door middel van zonnepanelen waren terugkerende onderwerpen op de bestuursvergaderingen. Daarnaast is veel aandacht besteed aan het actualiseren van een aantal documenten die worden gebruikt in de relatie tussen De Schelp en haar gastbewoners en vrijwilligers. Besloten is tot voortzetting van de open dag, deelname aan “Café Doodgewoon” (een initiatief van het Netwerk Palliatieve zorg) en het project STEM (Sterven op je Eigen Manier).

Bijeenkomsten van de VPTZ voor bestuursleden van Hospices worden bijgewoond door Corrie Noom en Frits Boom. Corrie Noom maakt, namens de hospices in onze regio, deel uit van het bestuur van het Netwerk Palliatieve Zorg Zaanstreek-Waterland.

Huis en Tuin

De werkgroep “huis” vergadert één keer per twee maanden om de gang van zaken rond inrichting en onderhoud van het huis te bespreken. Naast kleine inventaris, dat regelmatig wordt aangeschaft, zijn de volgende zaken gerealiseerd: nieuwe vitrage, gordijnen en foto's voor de gang en gastenkamers.

In het voorjaar bekijkt de werkgroep “tuin” of er nieuwe planten aangeschaft moeten worden en in het najaar wordt het benodigde groot onderhoud besproken. De vrijwilligers voor onderhoudswerkzaamheden (de klusjesmannen) nemen ook deel aan het overleg van de werkgroep tuin, zodat wat grotere klussen aan het huis en de tuin, voor zo ver niet vallend onder de verantwoordelijkheid van de eigenaar (woningbouwvereniging Parteon), dan ook kunnen worden besproken.

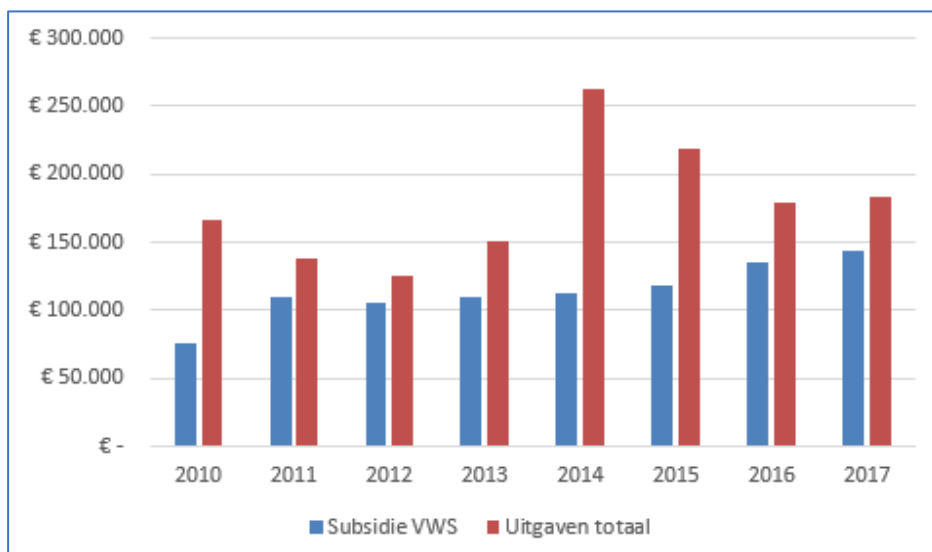
Eind 2017 is, in opdracht van Parteon, eigenaar van ons pand, De Schelp aan de buitenkant volledig geschilderd. Het ziet er weer prachtig uit.

Financiën en sponsoring

De begroting van De Schelp bestaat voor een groot deel uit de subsidie van het ministerie van VWS. Daarnaast vormen giften van donateurs, sponsoring en legaten een belangrijke inkomstenbron. Het aantal donateurs bedraagt 242.

Het tarief voor het verblijf in De Schelp, indien “hospicevoorziening” niet in de polisvoorwaarden van de gastbewoner is opgenomen, bedraagt al een aantal jaren € 20,00 per dag. Dit bedrag wordt ook in 2018 niet verhoogd.

Onderstaande grafiek geeft een beeld van de uitgaven en ontvangen subsidie over meerdere jaren. In de tabel financieel overzicht op de laatste pagina van het jaarslag staan de inkomsten en uitgaven van 2017.

Overzicht financiën 2010 - 2017

Hogere uitgaven in 2014 door verbouwing keuken en in 2015 door renovatie tuin.

PR en Communicatie

Het stervensproces brengt veel verdriet met zich mee. Dan moet er geen zorg zijn over de gewenste omgeving waarin het overlijden kan plaatsvinden. Wie niet thuis kan of wil sterven, kan bij ons

hospice terecht. In ons bijna-thuis huis bieden we een huiselijke omgeving voor de gastbewoner en zijn naasten. We vinden het om die reden heel belangrijk dat alle inwoners van de Zaanstreek op de hoogte zijn van het bestaan van ons hospice.

Met de Nieuwsbrief, de website, berichten op facebook, de open dag, deelname aan informatiebeurzen en voorlichting aan scholieren en leden van maatschappelijke organisaties informeren we de Zaanse samenleving over onze activiteiten. Met de huisartsen op wie wij een beroep kunnen doen voor onze gastbewoners hebben we één- of tweemaal per jaar overleg in een thematische bijeenkomst.

De derde open dag vond plaats op zaterdag 20 mei. Ruim honderd belangstellenden namen een kijkje in ons huis en maakten kennis met diverse medewerkers. Zij vertelden over de dagelijkse gang van zaken in het hospice en hoe mensen van het hospice gebruik kunnen maken. In de garage kon men genieten van een slide-show. Bijzonder dit keer was dat er een gastbewoner in de woonkamer zat speciaal om vragen te beantwoorden over de zorg in De Schelp.

Financieel overzicht 2017

Inkomsten 2017	x € 1.000	Uitgaven 2017	x € 1.000
Subsidies VWS	144	Salariskosten	53
Bijdrage bewoners in kosten verblijf	40	Overige personeelskosten	2
Rentebaten	0	Kosten vrijwilligers	18
		Kosten voeding	10
		Hotelmatige kosten	7
		Huisvestingskosten	49
		Algemene kosten	16
		Verzorging-verpleging	1
		Voordelig saldo	28
Totaal	184	Totaal	184

Kengetallen 2017

Gastbewoners	2017	Woonplaats gastbewoners	2017
Aantal gastbewoners	50	Zaandam	12
Geslacht man	18	Koog aan de Zaan	3
Geslacht vrouw	32	Zaandijk	3
Gemiddelde verblijfsduur (dagen)	25	Wormerveer	5
Langste verblijf (dagen)	131	Westknollendam	-
Kortste verblijf (dagen)	1	Krommenie	15
Bezettingsgraad	88%	Westzaan	1
Niet kunnen plaatsen*	34	Assendelft	3
		Oostzaan	-
Herkomst gastbewoners	2017	Wormerland	2
Huis	25	Amsterdam	2
Verpleeghuis	2	Beverwijk, Castricum, Heemskerk	2
Zaans Medisch Centrum	18	Overige	2
Ander ziekenhuis	5	Totaal	50
Totaal	50		
Vrijwilligers	2017		
Zorgvrijwilligers	81		
Overige vrijwilligers	14		
Totaal	95		
Vertrokken vrijwilligers	6		
Nieuwe (zorg)vrijwilligers	17		

* i.v.m. een volledig bezet huis